

Ka meie sõltume Liibüast

20. Augusti Klubi liige TIIT MADE kirjutab tänases lehes, et Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida naftarikaste moslemimaade sisemised käärimised häirivad ka Eesti majanduselu. Neis paigus on eesmärgiks diktaatorite, šaikide ja lihtsalt pikka aega valitsenute mahavõtmine. Põlisdemokraatlikud riigid ütlevad neile maadele: teil oleks vaja demokraatiat! Mis laadi demokraatiat? Selle regiooni inimestel pole euroopaliku demokraatia geeni. Nendel on diktatuuri geen. Seda ei peeta meil kahjuks meeles.

LOE EDASI LK 4!

KOHE NÄHA ET VANAD SÕBRAD: Prantsusmaa president Nicolas Sarkozy (vasakul) ja Liibüa liider kolonel Muammar Muhammed al-Gaddafi tegid mõni aeg tagasi tihedat koostööd. Nüüd alustas just Sarkozy endise "sõbra" pommitamist.

Jaan Õmblus: Devalveerimine andnuks majandusele uue hoo

Kesknädalale andis intervjuu ettevõtja Jaan Õmblus.

Kuidas iseloomustate Eesti majanduse hetkeolukorda – kas oleme tõusva ja taastuva või kiratseva majandusega riik?

Kui nende kahe variandi vahel valida, siis pigem oleme kiratseva majandusega riik. Sügavas languses olnud SKP või vahepeal täiesti ära kukkunud eksport võivad küll aeg-ajalt pisut tõusu näidata, kuid ega majandusprotsessid polegi lineaarsed. Ei madal-seisus olemine ega ka sujuv edasine kukkumine ei toimu sirgjoont mööda – ikka on võnkeid üles ja alla. Kui aga kuristikku kukkuvat majan-

duse puhul nimetada väikest ja ajutist tagasipõrget juba majanduseduks ja taastumiseks, siis on tegemist kas teadmiste puudusega või lihtsalt poliitilise propagandaga. Eesti peamiseks probleemiks tõusva ja taastuva majanduse teele asumisel on sisulise majandusmootori puudumine. Kahtlemata on meil rahvusvaheliselt edukaid ettevõtteid ja töötavaid äriplaanid, kuid neid ei ole piisavalt. Meil puudub jõud kogu rahvast majanduslikult jalule aidata ja senikaua, kui seda jõudu ei teki, pole sisuliselt meil ka tõusvat majandust. Ükski statistiline näitaja, analüütiku joonistatud graafik või valitsuspoliitika hüüdlause meile sisulist

majandusjõudu ei tekita.

New York Timesi kolumnist Paul Krugman kirjutas möödunud aasta novembris sellest, kuidas USA võlaliimit liigub taas vastu lähenevale „seinale“. Tõrkate vabariiklastega täidetud Senat peab heaks kiitma võlaliimide tõstmise ilmselt tänava aasta aprillis, vastasel juhul hakkab (Krugmani artiklit tsiteerides) „veri voolama“. Kui tõsiselt peate USA võlaprobleemi ja milline mõju on sel maailmamajandusele?

Kahtlemata on USA võlaprobleem tõsine, kuid see

on vaid kogu asja üks tahk. Aru tuleb saada sellest, et majanduses on sageli valik mitme halva variandi vahel. USA puhul on üks võimalus, mida täna ka kasutatakse – lasta võljal kasvada, kuid hoida võimalikult suur osa majandusest tegevuses ja inimesed tööl. Kui võljal poleks lastud sellisel määral kasvada, siis oleks USA majandus olnud märksa kehvas seisus, tööpuudus oleks olnud palju suurem ja muud väljavaated taastumiseks märksa nõrgemad. Mis oleks juhtunud siis, kui USA oleks valinud teise lähenemise, s.t madalama võlataseme ning sellega kaasnevad kärped ja kokkuhoiu,

näitab ju Eesti kogemus. Meie riigieelarve kärped tõid kaasa SKP suure languse, kõrge tööpuuduse, majanduse hängumise, inimeste lahkumise riigist, pankrotid, eluasemete sundmüügid ja palju muud negatiivset, millest ülesaamine võtab pikki aastaid. Eesti valis selle tee, mille kohta Krugman siis ütles, et „veri hakkas voolama“. Paljudele teistele riikidele küllusliku ehk odava dollari poliitika ei meeldi, sest see soodustab USA eksporti ja piirab teiste riikide võimalust oma kaupu USA turul müüa.

Delfi kirjutas hiljuti, et Rahvusvaheline Valuuta-

fond on koostanud raporti, milles näeb võimalusena vahetada USA dollar välja maailma reservvaluutana ning hakata looma uut ülemaailmset rahasüsteemi, koos täiesti uue maailmarahaga. Kuidas kommenteerite võimaliku uue maailmavaluuta tekke võimalust? USA dollari väljavahetamisest on palju räägitud, kuid tõenäoliselt seda lähimate aastakümnete jooksul siiski ei juhtu.

Loe veel lk 3!

Juhtkiri

Õpilasmalev annab noortele tööd

TIIT TERIK
SA Õpilasmalev
nõukogu esimees

Hoolimata sellest, et väljas on veel hanged, kisuvad mõtted vägisi suvisele õpilasmalevale. Sirvides personaliotsingu-portaale või silmates mõnd ajalehes avaldatud töökuulutust-reklaami, võib igaüks tõdeda, et värskest ülikooli lõpetanud ning liiati veel gümnaasiumipingist tööturule sisenejal pole tegelikku realiteeti silmas pidades sinna asja. Sest kuskohast võtta see tavapäraselt nõutav 3–5aastane töökogemus, eriti veel tänapäeval, mil statistika kohaselt moodustab töötute hulk 10% tööealisest elanikkonnast, – kui tööd ja leiba pole nendelgi, kes oma valdkonnas kogunud spetsialistid. Noorte hulgas küündib töötuse määr 40 protsendini. Täpselt nõnda nagu on Eestis töötus protsentuaalselt üks Euroopa Liidu kõrgemaid, nii on seda ka noorte töötus, olles tegelikult seda olnud juba siis, kui riigi majanduslik olukord oli tunduvalt paremal järjel. Põhjusi on mitmeid, alates riigi ebakompetentsetest kõrgharidustellimustest, mille tagajärjel koolitati ja kohati endiselt tänagi koolitatakse riigieelarve kulul välja spetsialiste, kelle järele tööturul tegelikku nõudlust ei ole, samas kui vaeslapse ossa on jäänud kutseharidus, mille jalgealust on hariduspoliitikut õnnestanud just ebakohase asjaajamise ja hoolimatu planeerimisega.

Suuri probleeme on aga ka tingimuste loomisega noorele töötajale – kui suvekuudel mõnel veel läheb õnneks pääseda ajalehepoisiks või ettekandjaametit pidama, siis aastaringset püsivat tööd õnnestub äsja keskhariduse omandanud leida harva. Palju parem pole olukord ka noore ülikoolilõpetaja jaoks. Loomulikult võib vaielda, kas keskharidusega noor peaks üleüldse tööturule sisenema, andmata endale aru, et paljude jaoks puudub valik, – kui perekonna finantsvõimekus ei luba noorel edasi õppima asuda, tuleb minna tööle. Mida aga tihti-peale pole, see on töökoht...

Olen tänu oma eluvaldkonna valikule ja tegevusele Tallinna Õpilasmaleva taasloomisel hakanud iga aastaga järjest paremini aru saama, kui valikuliselt meil noortele panustatakse. Ma ei pea silmas vaid raha, aga ka usaldust, moraalselt toetust, vastutuse jagamist. Jah, sõnades ollakse selleks valmis, kuid reaalseid tegusid järgneb haruharva. Kui räägime sellest, et noored on meie tulevik, siis, uskuge mind, nende noorte tulevik kujuneb palju tumedamaks.

Kui arvestada, et meie tööealine elanikkond väheneb pool-sajandi lõikes erinevatel andmetel isegi kuni 100 000 inimese võrra, miks siis ei võiks neid noori juba täna rohkem usaldada, anda neile tööd ja anda neile vastutust – needsamad inimesed peavad oma turjal hakkama kandma tunduvalt raskemat finantskoormat teenindamiseks pensionikassat ja riigieelarvet. Õpilasmalevas oleme seda igal suvel omal väiksel moel teinud, andes kasvõi seeläbi põgusa töökogemuse, võimaluse saada aimu, mida töövastutus endast üldse kujutab, sest nii mõnegi jaoks on see üldse päris esmane kokkupuude töö kui sellisega. Minu konkreetne plaan oleks suunatud noorte konkurentsi-eelistele: vabastame suvevaheajal malevas töötavale ning ka hooajajärgi osalevale noorele tööandja poolt makstava töötasu sotsiaalmaksuga maksustamisest. Laseme noorel kogeda seda, mis tähendab töölkäimise distsipliini, ning julgustame ettevõtjaid veelgi enam panustama meie oma noortesse. Vaadates tänast Eestit ning seda, mis toimub noorte tööhõives, tuleb ainult sõrmi ristida hoida ja loota, et õpilasmalevas tehtud töö ei jää nende jaoks üle aastate viimaseks töökogemuseks. Astugem kasvõi ühe konkreetse sammu olukorra parandamise suunas!

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Poliitikatoimetaja Ivori Vee ivori@kesknadal.ee 6 274 573
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

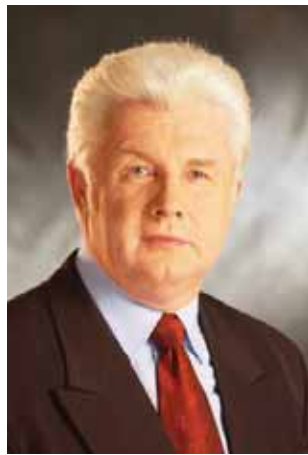
Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Tõbine kannab tervele üle 148 miljonit eurot

Eelmisel nädalal raputas Eestit uudis, et peame osalema euroala kriisifondis kuni 148 miljoni euroga. Nimelt jõudsid eurosooni rahandusministrid Brüsselis kokkuleppele, mille järgi ka Eesti osa suurus kindlaks määrati. Kriisifondi kogumahuks on kavandatud 500 miljardit eurot, fond peaks alustama 2013. aastal ja sissemakseid tehakse osade kaupa nelja aasta jooksul.

Eestis tekkis seepeale õigustatud nurin: kas meie valitsus ei peaks siiski Eesti eest rohkem seisma? Euroala kõige vaesem riik, mida me kõikvõimalike statistiliste näitajate järgi praegu oleme, vast ei peaks endast rikkamaid riike oma õlul kandma? Aga rahandusminister Ligil jäi veel õigust

ülegi - tema enda sõnul isegi kaubelnud kohustuslikku makset paari protsendipunkti ulatuses väiksemaks. Sügavamalt kumas ministri seletusest läbi muidugi hoopis etteheide: kuidas te siis aru ei saa, et kui kord juba euro vastu võtsime ja selle nimel pingutasime, siis nüüd maksamegi nagu rikkad!

25. märtsi Äripäev kirjutas, et kui raskustes Portugal peab euroala kriisifondist laenu paluma, tuleb eestlasel

toetada peaaegu poole võrra kõrgemat palka saavat portugallast. "Eurostati andmetel oli 2009. aastal Portugali elaniku keskmine netosissetulek 859 eurot kuus," kirjutab ajaleht. "Andmed Eesti kohta on seal toodud 2008. aastast, mil eestlane teenis keskmiselt 550 eurot kuus. Samal aastal portugallane 830 eurot." Samas on Portugal riik, kus majandus on kasvanud euroalas kõige aeglasemalt - 1,1% aastas, palgad aga on samal ajal kerkinud 38%. Kusjuures Portugalis pole näiteks ka ülejõukäivaid küttekulusid, samuti pole kuulda olnud sealsest negatiivsest iibest ja halvenevast demograafilisest struktuurist.

Tartu Ülikooli majandusprofessor Olev Raju (pildil) ütles Kesknädalale, et niisugusel majanduslikult ja sotsiaalselt raskes olukorras oleval riigil nagu Eesti on patuasi kuldada meie niigi vähest ressursi toetamiseks neid riike, kes elavad meist heaolu poolest palju kõrgemal järjel. Raju arvates ei peaks Eesti praegu jagama raha kõrvale, vaid investeerima seda majanduse elavdamiseks, et luua uusi töökohti.

"Eesti valitsus teeb kõik vastupidi: selle asemel, et maksimaalselt tõsta riigi tulusid, soodustades majandust, nad vähendavad neid tulusid ja süvendavad rasket majandus-situatsiooni sedakaudu veelgi," ütles Raju.

Tiit Ojasoo ei usu Eesti riigi tulevikku

24. märtsil ETV saates "Kahekõne" tunnistas NO99 teatri juht Tiit Ojasoo (pildil), et tal pole usku Eesti riigi tulevikku. Ühe põhjusena nimetas ta meie riigi järjepidevat negatiivset iivet. Tema (ja kunstnik Ene-Liis Semperi) tugeva ühiskondliku taustaga lavastuste põhjal võib oletada, et iive pole ainus mure, mis sotsiaalselt tundlikke kunstnikke puudutab.

Ojasoo põhjendustest ei tahtnud hästi aru saada küll saatejuht Priit Kuusk, kes enda väitel elab hästi. Sellel aga pole paraku seost olukorraga riigis tervikuna. Ka Ojasool endal ja ta perel läheb ju hästi, kuid tema jaoks on olulisem see, kuidas Eestil läheb. Paljudel

läheb Eestis hästi, paljud on positiivsed ja lennukad, töötatakse, saadakse mitte väikest palka, ja ka need, kes elavad sotsiaaltoetustest ja abist, nemadki pole naljas ega paljad. Aga ometi küsib järjest rohkem inimesi endalt kahtlvalt: kas see on ikka õige, kuhu me teel oleme? Nagu ka Kuusk küsis Ojasoolt: "Sa ju ometi tahad, et su lapsed ja lapselapsed elaksid siin?" Ojasoo vastas: jah, võib-olla 20 aastat, võib-olla 40, aga ta ei ole kindel, et kauemaks seda riiki jätkub.

Rahvusvahelisel teatripäeval 27. märtsil pärjati Ojasoo ja Semperi teatud NO99 teatri lavastus "Ühtse Eesti Suurkogu" (pildil), mis raputas poliitilisi ringkondi eelmise aasta 7. mail Saku suures saalis, aasta parima lavastuse tiitliga.

Keskerakond kaebas e-valimised Riigikohtusse

Keskerakond palub tunnistada seadusvastaseks Vabariigi Valimiskomisjoni (VVK) toimingu registreerida XII Riigikogu liikmed ning tunnustada kehtetuks 2011. aasta Riigikogu valimiste tulemused. Kaebus põhineb asjaolul, et e-hääletus ei ole usaldusväärne ega kontrollitav ning selle protseduur ei ole ligilähedaseltki ühetaoline valimisjaoskonnas hääletamise protseduuriga. Kaebuse esitamise tingisid suuresti Tartu ülikooli üliõpilase Paavo Pihelgase rahuldumata jäetud kaebused, kus tõestati, et e-hääletuse protseduuri on võimalik hääletaja teadmata manipuleerida.

Keskerakonna peasekretär Priit Toobal selgitas, et Pihelgas tõendas nii vaatlejate ees kui ka telesaates "Pealtnägija", et e-hääletamise tarbeks loodud valijarakendus on hõlpsasti manipuleeritav. "Reaalselt on võimalik, et valija e-häälet ei edastatud, kuigi vastavastavastavate teate hääletaja sai. [- - -] Olukorras, kus valimiste läbiviimise protseduuri puuduse tõttu puudub riigil kontroll ja informatsioon isegi selle kohta, kas valija poolt antud hääl on üldse antud ja kas see jõudis või ei jõudnud valimiskomisjoni, ei saa rääkida demokraatlike põhimõtteid järgivate valimiste läbiviimisest," selgitas Toobal. Lisaks e-hääletamise ebatavalisusele tekitas täiendavat probleemi see, et valijarakendus ei kuvanud teatud juhtudel kõikide kandidaatide nimesid.

HIIBUSE NÄDAL

Tallinna TV ohustab meediamonopoli

Ettevõtlust kureeriv Tallinna abilinnapea Eha Võrk teatas Tallinna Televisiooni (TTV) vastast aktsiooni kommenteerides, et rünnak on ajendatud kommertskanalite soovist tõrjuda TTV reklaamiturult. Kesknädal lisab, et mitte ainult kommertskanalite, vaid kogu ökonnameedia (sh Rahvusringhäälingu) hirm tuleb ka sotsiaalsest ja informatiivsest programmist, mida senisele, kohati talumatule propagandale vastukaaluks pakuks just TTV. Sisuliselt meedia toel ja võltsimiskahtlusega e-valimiste abil võimule tõusnud valitsuskoalitsioon kardab enda töömonopoli kõrvale teise tõe kuulutaja tulekut.

KESKNÄDAL

Tallinna TV idee algatas Reformierakond ja selle ettevalmistamiseks on kulutatud mitu aastat. Pealinna telekanal tuli välja selle aasta alguses oma täisprogrammiga ja kui algul esineski tõrkeid, siis iga päevaga läheb paremaks. Kindlasti tõuseb ka vaadatavus. Kõik lihtsalt võtab aega.

Tallinlased tahavad oma televisiooni

Tallinna infot jagava telekanali vajalikkuses tallinlased ei kahtle. Selle arenemises näevad ohtu Keskerakonna poliitilised vastased. Tunnistagem, et IRL-i ja Reformi võim püsib eelkõige sellel, et telekanalid aastatekaupa sõimavad Keski (varem sõimati ka Rahvaliitu ja isegi Koond-

erakonda), ning umbes 40% inimeste huvid ja probleemid jäävad meedias üldse igasuguse kajastuseta. Või siis "kajastatakse" neid mõnituste saatel. Ka käimasolevas kampaanias "Raha TTV-lt lasteaedadele" ei räägi võimuparteide tööriist Katrin Väljataga sellest, mida Tallinna lasteaiaid kaotasid IRL-i omandireformiga: ainuüksi Liisa Pakosta abilinnapeaks olles suleti 9 lasteaeda. Nüüd hiljem kärpis Ansipi valitsus raha kõigilt omavalitsustelt – ka selle raha, mis pidi minema lasteaedadele.

Pr Väljataga võiks küsida: mida riik ja Ansipi valitsus on teinud lastele head peale selle, et nende vanemad on töötud või lahkuvad riigist või peavad oma maksurahadest toetama Eestist rikkamaid riike? Uus koalitsioonilepe viitab ka

SOOVITAB VAADATA: Sihtasutuse Tallinna Televisiooni nõukogu esimees Georg Pelisaar (pildil) kirjutas eelmisel nädalal Delfis, et Tallinn on viimastel aastatel ehitanud ja remontinud mitu kooli ja lasteaeda, loonud üle 3000 uue lasteaikakoha ja tõstnud hoolimata riigi kärbetest pea ainsa omavalitsusena Eestis õpetajate palku, seda ka lasteaedades. Pelisaare sõnul on TTV ellu kutsunud igati demokraatlikul viisil, et olla loomulik osa euroopalikust pealinna kultuuri- ja meediamaastikust. Kui TTV on pakkunud esinemisvõimalust opositsioonile, on keeldunud intervjuudest ja saadetes osalemisest põhjendusega, et nad ei tohi selles telekanalis esineda. "Muidugi," kirjutab Pelisaar, "neil on ju omad telekanalid olemas!" Ta rõhutab, et Tallinna Televisioon pole ühe linna ega ühe partei projekt, ja kutsub kõiki kriitikuid TTV programmi vaatama.

võimalusele, et kavatsetakse lõpetada (Ansipi väljenduses) "lastele raha lennukilt alla loopimine" ehk muudetakse vajaduspõhiseks ka lastetoetus 19 euri kuus. Isegi neid sente peavad Laar ja Ansipi eesti lastele paljaks.

Selliseid küsimusi ei esita ükski meediakanal. Kesknädal tahaks väga näha teravaid teemapüstitusi ka Tallinna Televisioonis.

Seetõttu peaks seni veel suhteliselt rikas Tallinna omavalitsus leidma veelgi rohkem raha oma infokanali edendamiseks.

Tallinlased on valimistel näidanud, et ei riiklikud ega eramandis propagandakanalid ei ole veel suutnud kõigi pealinlaste ajusid "vene karuga" hirmutada ähmastada.

Väljataga küsigu: miks riik laristab?

Kesknädal soovib Katrin Väljatagal küsida riigilt ka seda, miks soosib parempoolsete loodud seadusandlus ahnust, alatust ja ebaõiglust.

Või peab ta õiglaseks järgmisi erisusi väikese rahvaarvuga põhjamaal: nelja-viiekordse keskmise palgaga võrduv parlamendiliikme palk, kolme-

kordse keskmise palga suurune vanemapalk, eripensionid, kuni 12-kuised koondamistasud, kodulaenuintresside tagasimaksed, parteibroilerite tehtud riiklikud töökohad, kuni 10 tuhande euro suurused palgad riigiettevõtetes ja nende ettevõtete nõukoguliikmete tasud, Ärma talu ülalpidamiseks kuluv 66 000 euri aastas, presidendi abikaasa ülalpidamine, ekspresidentide ja nende prouade ülalpidamine, tohutu turvameeste ja pressiesindajate armee ülalpidamine, 110 miljonit krooni maksma läinud mõttetu ristisamba püstitamise, saatkondade avamine väikeriigile ebaolulistes piirkondades, sõdimine varsti juba igal pool kus vaid kästakse, nüüd ka euroabipakett meist rikkamatele riikidele jpm.

Mõelge, pr Väljataga: kui see valitsuskoalitsiooni laristamine nullilähedaseks kärpida, võidaksime suurusjärgus vähemalt 10 miljardit euri aastas ja meie lapsed supleks lausa kullas...

Lihtsalt peab olema üks telekanal, kus rahvale sellest kõigest räägitakse!

Õmblus: Devalveerimine hoogustanuks majandust

Algus esilehel

Paljud riigid kardavad, et USA dollari sedavõrd mahukas ringlusesse laskmine toob mõne aja pärast kaasa suure inflatsiooni. Reservvaluutana tahetakse näha stabiilset ja konservatiivset raha, millele võib igas olukorras kindel olla. Kohati ei meeldi mõnede riikidele ka see, et üks riik – niisiis USA – saab ainult oma majanduse huve silmas pidades otsustada selle raha saatuse üle, mis on reservvaluutaks kõigile teistele. Samas tuleb ikkagi olla seisukohal, et ega dollarile sisulist alternatiivi täna ei ole. Võidakse ju mõelda sellest, et koostatakse mingi paljusid komponente sisaldav maailmaraha – mingi kunstlik moodustus, kuid selleni, et turud ja riigid seda omaks võtaks ja selles oma peamisi väärtusi hoidma hakkaks, on ikka pikk tee minna. Kui dollar peaks lõplikult „kokku kukkuma“, nagu paljud ennustavad, siis võiks maailmarahal turuniš täitsa olemas olla. Kuid täna on dollar tugev ja piisavalt hea tervise juures, et jääda.

Üle-eelmises Kesknädalas avaldasime väikese sõnumi pealkirjaga „Baltikum päästis Rootsi pangad kriisist“. Seal väideti, et kui Balti riigid oleks kriisiperioodil oma rahaühikud devalveerinud, kukkunuks Rootsi pangad kokku. Kas see väide vastab tõe? Seni

on ju väidetud, et Rootsi pankade tegutsemine Eestis päästis hoopis meie riigi suuremast kollapsist.

Kas Rootsi pangad just kokku oleks kukkunud, see pole kindel, kuid devalveerimisest oleks kahjusid kindlasti tekkinud. Baltikumis oleks olnud teatud hulk selliseid laenuvõtjaid, kes peale devalveerimist poleks suutnud oma kohustusi panga ees täita. Samas oleks pankadele jäänud tagatisvarad, devalveerimine oleks andnud majandusele uue kasvuhoo ja pikemas perspektiivis oleksid pangad devalveerimiskahjustest tõenäoliselt taastunud. Pangad ei ole päris sini-silmsed esimest päeva turul üritajad ja oskavad erinevaid riske maandada ning tuleviku stsenaariume läbi mängida.

Milliseks hindate meie suurimaks ekspordipartnerite Rootsi ja Soome majanduse hetkeseisu ja väljavaateid? Rain Lõhmuse hiljutine väide, et intressitase on Soomes sünnitanud kinnisvaramulli, just eriliselt optimismi ei tekita. Rootsi ja Soome on mõlemad

Õmblus

hea ekspordikogemusega riigid ning on läbi aastate osanud leida endale kohta maailmamajanduses. Kindlasti nad leiavad ka seekord võimaluse rohkem või vähem edukal moel ennast üldises maailmamajanduses lähiaastate kindlustada. Soome kinnisvaramull siin takistuseks ei saa.

Millised on Teie ettepanekud tulevasele valitsusele, et Eestist saaks 10 aasta jooksul taas normaalselt toimiva majanduse ja mõõduka tööpuudusega riik?

Valitsusele soovitaks rakendada reaalselt töötavaid meetmeid, mis annavad konkreetse tulemuse ja millele võib kindel olla. Tallinnas on välja töötatud suurepärased majand-

dust elavdavad ja tööpuudust vähendavad lahendused, mis on ennast tõestanud praktikas ning suutnud aidata pealinnal vastu seista sügavale majanduskriisile. Neid meetmeid on võimalik kenasti rakendada üle kogu Eesti ja seega tervet Eestit tõusule aitav efekt saavutada.

Tallinna kallal võivad oponendid ju poliitilisest kadestusest igasuguste mõtetuste ümber nokkida, kuid Tallinnal läheb tegelikult väga hästi, ja see on fakt. Üle terve Eesti peetakse Tallinnat kõige paremaks äritegemiskohaks ja pealinnas töö leidmist peetakse kõige tõenäolisemaks. Kui Tallinna majanduspoliitika oleks valesuunaline, siis inimesed ja ettevõtted mitte ei kipuks Tallinna, vaid hoopis põgeneksid sealt.

Keskerakond tuleks kaasata valitsusse, sest just Keskerakonnal on kogemus pealinna majanduskaosest hoidmise ja arengu käivitamise osas. Selleks et Tallinna abipaketi meetmed annaksid üle-eestilisel rakendusel maksimaalse tulemuse, oleks ikkagi õige, kui neid meetmeid viiks ellu vastava kogemusega inimesed.

Kui paremparteid painduksid tunnistama Keskerakonna majanduspoliitilist võitu Tallinnas, siis oleks Eesti tulevikule sellest väga suur abi.

Küsimused esitas Indrek Veiserik

Terased mõtted

"... kui Edgar Savisaar oleks kandideerinud eurovalimistega sarnaselt kõikides ringkondades ja sama populaarsusega, siis oleks ta võinud saada 264 000 häält!"

ENNUUSEN, ühiskonna- ja majandustegelane, "Kas praegune Eesti valija on tagurlikum kui ta enne oli?" Õhtuleht, 26. märtsil

*

"Igas erakonnas on oma Evelyn Sepp, kes õigel ajal õiges kohas tõe kuulutama kiirustab. Võib kindel olla, ka Reformierakonnas ja IRLis võib selline leiduda, elu näitab. Arvatavasti asub ajakirjandus nüüd Keskerakonna kuulsast daamist rahvuskangelast kujundama. Niisama nagu üsna hiljuti hakati taevani ülistama eesti rahva suurlaimajat Sofi Oksanenit."

NASTA PINO, "Hea, et valimised läbi said!" Õhtuleht, 26. märtsil

Kohtumised Tartus

Neljapäeval, 31. märtsil kell 14 võtab soovijaid vastu jurist **Marjo Antik** (Keskerakonna büroos, Ülikooli 12).

Teisipäeval, 5. aprillil kell 16 võtavad samas valijaid vastu linnavolinikud **Natalja Trošina ja Igor Abarenkov**.

Ester Tuiksoo tuleb Haaberstisse

Klubi Keskpäev võtab kevadet vastu koos Riigikogu liikme Ester Tuiksooga.

Laupäeval, 2. aprillil kell 12.00 Keskerakonna Haabersti büroos (Õismäe tee 57a)

Info tel 6550080 või 53337360

Kõva pähkel Liibüa

TIIT MADE
20. Augusti Klubi liige

Algus 1. lk

Demokraatiakauge moslemi maailma sisemised vastuolud on puudutanud Tuneesiat ja Egiptust, raputanud Jeemenit, Sudaani, Süüriat, Jordaaniat, Omaani, Bahreini, Iraani ja Iraaki, teinud murelikuks Saudi Araabia võimukad šeigid.

Nüüd võitlevad mässajad Liibüas sealse diktaatori hästirelvastatud ja korralikult välja õpetatud armee vastu.

Tööstusmaid huvitab

üksnes moslemimaade nafta ja ei midagi muud. Käärimine naftatootjamaades keeras toornafta hinna rahvusvahelistel turgudel järsult tõusule. Seda on sünninõu tunda. Toornafta hind mõjutab lisaks aktsiaturge, fondibörse, investeerimislusti, pidurdab maailmajanduse toibumist depressioonist, tekitab demokraatlikus maailmas poliitilisi pingeid.

Liibüa on kujunenud moslemi maailma sisemise tasakaalu otsustamisel nurgakiviks. Kui vägivaldselt kukutatakse Gaddafi, mässatakse mujal edasi. Mässatakse edasi, väheneb naftatoodang ja nafta kallineb veelgi. Kasvab nafta hind, tööstusmaade majandusprotsess satub surve alla. Kui Euroopa tööstusmaade, meie peamiste turgude majandust asub survestama energianappus, hakkab ka Eestis taas tööpuudus kasvama, hinnad tõusevad veelgi ning valitsuskoalitsiooni äsjane programm lendab vastu taevast.

Liibüa on naftarikas

Seal on Põhja-Aafrika suurimad tuvastatud naftavarud, mis moodustavad umbes 3,5% maailma summaarsetest naftavarudest. Neid on võetud kasutusele alates 1955. aastast, kui jõustus rahvuslik naftaseadus nr. 25. Esimesi õlivälju hakati tootmiseks ette valmistama 1959. aastal ning kaks aastat hiljem Liibüa juba ekspordis oma toodangut. Rikkus hakkas sisse voolama, nagu see moslemimaadest naftariikidele iseloomulik. Liibüast kujunes Aafrika suurim nafta- ja gaasitootja. Temast sai kiiresti Põhja-Aafrika nafta ja gaasi suurim Euroopasse tarnija. Liibüa toodangule on oma energia- ja transpordimajanduse suuresti üles ehitatud Itaalia, Saksamaa ja Šveits. Aastakümnetega on Liibüas rajatud ligi 7000 kilomeetrit naftajuhtmeid ja 2800 kilo-

meetrit gaasijuhtmeid, mille otsad väljas Vahemerele.

Neid torujuhtmeid hakkasidki mässulised ründama, et äratada läänemaade tähelepanu ja saada neilt abi. Demokraatlik maailm ootas ja lootis, et mässajad kukutavad Gaddafi kiiresti – siis saaks oma positsioone Liibüa naftaturul tugevdada. Kuid nii ei läinud. Liibüa diktaator osutus oma kolleegidest naabermaades sitkemaks ja kavalamaks. Esialgu kaotatud positsioone on ta aina tagasi võitnud ja vilistanud mässajateks nimetatute nõudmisele amet maha panna.

Liibüast rääkides tuleb meelde kunagine nõukogudeaegne isikukultuslik loosung: „Ütleme partei, mõtleme Lenin!“ Liibüa puhul on selle ütlemise arend palju asjakohasem:

„Ütleme Liibüa, mõtleme Gaddafi.“

Ning vastupidi. Kolonel Gaddafi on läänemaailma silmis üks kurjuseimpeeriimi nurgakividest. USA president George W. Bush tahtnuks teda kukutada samal ajal, kui asus Iraagi diktaatori Saddam Hussein kallale. Gaddafi oli aga Iraagi ametivennast kavalam. Oskas õigel ajal terrorismi mahitamise tagasi tõmbuda ja oma vigu tunnistada, ning ta jäeti rahule. Kolonel Muammar Muhammed al-Gaddafi on sündinud 1942. aastal beduiiniperes. Ta on maast-madalast olnud läbi imbutunud panarabismi ideoloogiast. Asutas kunagi koos Egiptuse omaaegse liidri Nasseriga salaorganisatsiooni „Vabad Ohvitserid“, käis õppimas Inglismaal sideohvitseride kursusel ja kuulus Liibüa sidepataljoni eliitüksusse. 1969. aasta septembris, kui kuningas Idris oli visiidil Türgis, korraldas Gaddafi veretu riigipöörde ning pani aluse omapärasele sotsialistlikule vabariigile. Seejärel vastu võetud põhiseadusliku dekreediga kohaselt pidi seadusandlik ja täitevõim Liibüas kuuluma parlamendi ülesandeid täitvale Üldisele Rahvakongressile. Kuid see oli nõnda paberil.

Tegelik võim

läks 5-liikmelisele Revolutsioonilisele Juhtkonnale, mida juhtis Gaddafi. 1979. aastal ta loobus sellest ametikohast, jättes end üldse formaalselt ilma igasugustest poliitilistest ametitest, kuid oskas palmutada riigi täielikuks peremeheks, kellel konkreetne positsioon puudub. Võimu teostamisel on talle assisteerinud tema üheksa last kahest abielust ja üks abieludevälise poeg Milan. Oma grandioossed plaanid ja eesmärgid pani Gaddafi kirja 3-köitelises „Rohelises raamatus“, mis on kohustuslik õppevahend nii üldhariduskoolides kui ka ülikoolides. Liibüas luuakse Gaddafi „kolmanda maailma teooria“ järgi sotsialistlikku riiki. See kujutab endast rosoljet poliitilisest islamismist, panarabia nat-

AUSTAB OMA RAHVA TAVASID: Gaddafi on kombeks välisvisiitidele kaasa võtta uhke beduiinitelk. Pildil on ta oma luksusliku elamise üles seadnud 2004. aastal Brüsselis, kui kohtus endise Euroopa Komisjoni presidendi Romano Prodigaga.

sionalismist ja kommunistlike sugemetega sotsialismist. Välismaised kompaniid nationaliseeriti. Poliitiliste vastastega, sealhulgas kommunistidega, läänemeelsetega ja radikaalsete islamistidega käidi väga karmilt ümber. Neid poodi kõigi nähes linnaväljakutel, lasti maha, pandi vangi, kus nad samuti leidsid oma lõpu, või sunniti vastaseid varjuma pöranda alla. Küllap sellest tulebki otsida Liibüa tänase sisekriisi liikumapanevat jõudu.

Liibüa „sotsialistlik vabariik“:

Iga pere saab diktaatori korraldusel aastas 1000 dollarit dotatsiooni. Iga lapse sünni puhul kantakse pere arvele 7000 dollarit. Paljulapseliste perede jaoks on avatud kauplused, kus toiduaineid saab sümboolsete hindadega. Abiellunutele kingitakse 64 000 dollarit korteri hankimiseks. Haridus ja meditsiiniline teenindamine on tasuta, maksud sümboolsed, välismaale saab minna õppima riigi kulul, korteri eest üüri maksmine on tundmatu tegevus, 50% auto ostmise kuludest kompenseerib riik ja bensiiniliiter maksab 10 eurosent.

Mõnda aega lõbustas Gaddafi

rahvusvahelist üldsust lõputute projektidega, kuidas Liibüat ühendada Egiptuse, Süüria, Sudaani või Tuneesiaga. Iga kord lõppesid need aktsioonid suure tüliga. Sõjaväeliste riigipöörde organiseerimise katsete tagant Egiptuses, Tuneesias ja Sudaanis paistsid sageli välja Gaddafi kõrvad. Tõstatades loosungeid vajadusest võidelda imperialismi ja ülemaailmse sionismi vastu, sekkus ta kõikvõimalikesse sõjalistesse konfliktidesse. 1979. aastal ameeriklased panidki Liibüa terrorismi mahitajate nimekirja. Liibüa ja Gaddafi täielik rahvusvaheline isolatsioon algas 1988. aastal, kui toimus tema poolt mahitatud terrori-

akt, mille tagajärjel kukkus Šotimaal Lockerbie kohal alla ameeriklaste Boeing-747. Isolatsioon kestis 15 aastat – kuni Liibüa ehk Gaddafi osaliselt tunnistas oma süüd ameeriklaste lennukiga juhtunud ning soostus maksma katastroofiohvrite omastele 10 miljonit dollarit. Seejärel sai Gaddafi rahvusvahelisele areenile tagasi ning reguleeris ka suhteid Liibüa kunagiste okupantide Itaalia ja Suurbritanniaga. Ta andis neile eriti kasulikke naftakontsessioone.

6 miljoni elanikuga Liibüat

tuntaksegi praegu kui unitaarset sotsialistlikku vabariiki, kus on palju rohkem kommunistliku ihaluse elemente, kui omal ajal osati unistada Nõukogude Liidus. Iga pere saab diktaatori korraldusel aastas 1000 dollarit dotatsiooni. Iga lapse sünni puhul kantakse pere arvele 7000 dollarit. Paljulapseliste perede jaoks on avatud kauplused, kus toiduaineid saab sümboolsete hindadega. Abiellunutele kingitakse 64 000 dollarit korteri hankimiseks. Haridus ja meditsiiniline teenindamine on tasuta, maksud sümboolsed, välismaale saab minna õppima riigi kulul, korteri eest üüri maksmine on tundmatu tegevus, 50% autoostukuludest

kompenseerib riik ja bensiiniliiter maksab 10 eurosent. Seepärast pole vaja arvata, et Gaddafi bluffib, kui kinnitab Lääne ajakirjanikele, et tema selja taga on 95% Liibüa rahvast, kes teda kutsuvad lihtsalt Vend-Juhiks või Suure Revolutsiooni liidriks või Berberi Lõviks.

Rahvusvaheline press

kahtleb Gaddafi vaimses tervises, kui toob näiteid tema kommetest ja tavadest. Ta ei talu treppe, kus on rohkem kui 35 astet. Mitte kunagi ei soovi ta olla lennukis rohkem kui 8 tundi. Gaddafi üle-Atlandi lennu toimuvad seetõttu kahes osas. Tal on kombeks oma välisvisiitidele kaasa võtta muljetavaldavalt uhke beduiinitelk, mille ülesseadmiseks peavad võõrustajad leidma turvalise koha. Kui Gaddafi külastas oma sõpru-relvatarnijaid Venemaal, seati too telk üles lausa Kremliasse, kus Gaddafi Venemaa liidreid vastu võttis. Teda turvas üksnes naistest koosnev hästitreenitud ihukaitsjate üksus, mille võitlejad kannavad Liibüa sõjaväe erinevate väekoondiste mundreid. Viimasel ajal saatis Gaddafi välismaareisidel Ukrainast pärit 38-aastane meditsiiniõde Galina Kolotnitskaja. Kuid see pole taunitav.

Läänemaade sekkumise

peamiseks põhjuseks on närvidekaotus ja püsivus, et mässulised ei saavuta edu ega saa Gaddafist jagu ning et kavandatavad ümberkorraldused kipuvad liiva jooksuma. Berberi Lõvi oli suutnud end ootamatult kiiresti koguda ja demonstreeris ülbet meelekindlust. Oli vaja käed külge panna, kuid mitte niisama – et marsitakse riiki sisse. Siis oluks okupatsioon. Seepärast oli vaja arendada humanitaarset temaatikat – et minnakse kaitsma rahulikke elanikke. Nõrgimad närvid olid

Prantsusmaal, kes esimesena saatis oma lennukid mässajatele appi. Õeldi, et läänemaadele näkku irvitavat Gaddafit ei jahita, ehkki tema positsioone ja varjupaiku üritati pommitada.

Kuid jällegi tabas üllatus, sest Liibüa rahulikud elanikud paistsid Gaddafit toetavat ja kuulasid tema üleskutset kaitsmata strateegilisi objekte oma kehaga. Ei saadudki rünnata, mida vaja, sest need rahulikud inimesed, kelle huvides Liibüa õhuruumi siseneti, olid jalus. Sai rünnata üksikuid tanke ja lennukeid ning inimketiga kaitsmata objekte. Nii mõnigi lennuk pöördus Euroopa baasi tagasi raketikoormaga. Minda ähmi täis, rünnakuind vaibus ning aktsioonid muutusid juhuslikuks.

Läänemaailma poliitilised ja sõjalised

ideoloogid kardavad leida end kolmandas Lähis-Ida sõjas. Ikkagi pole üksmeelt – nagu oli Iraagi puhul. Pealegi, kui pole muud eesmärki kui Gaddafi kukutamine ja marionettvalitsuse ametispanek, mis oleks vastutulek naftajanulistele. Kampaniaal on juba negatiivne mõju NATO mainele – tema liikmeskond on lõhestunud. Euroopa Liit on samuti kõvasti

Gaddafit turvab üksnes naistest koosnev hästitreenitud ihukaitsjate eliitüksus.

kannatada saanud, sest tema vundamendina tuntud Prantsus-Saksa telje osapooled on erinevatel seisukohtadel.

Hädas on ka Eesti,

kes peab nüüd seisma eeslina kahe või isegi kolme heinakuhja vahel (kui ka USA ära märkida). Meie poliitikute avaldused on segased. Õeldakse, et eestlased Liibüasse ei lähe. Esialgu. Sest kui NATO annab vastava korralduse, tuleb minna. NATO ei saa ju ilma eesti sõdurita läbi, sest peab teda oma parimaks sõjameheks, kelle peale olla kadedad koguni Briti sõdurid.

On pühapäeva õhtupoolik, kui seda lugu kirjutan. Jooksvat olukorda pole mõtet kommenteerida. Liibüa pealinnas Tripolis on rahulik. Pommitamisi on olnud vähe ning Gaddafi laiab telekanalites. Kindlasti oleks Liibüa ilma Gaddafita rahvusvahelisele poliitilisele üldsusele tunduvat parem kui koos temaga. Kuid täpselt ei ole teada, kas sedaseisukohtajagabka Liibüa rahvas, kes tänu Gaddafile ostab odavat bensiini ja saab poole uue auto ostmiseks kulutatud rahast tagasi.

Tulevikus on Riigikogus viie asemel kolm parteid

Kuna valimiste käigus ahendati Eesti parlamendis esindatud parteide hulka neljale, on palju spekulieritud võimaluse üle, et järgmisteks valimisteks kerkib esile värske jõud, mis pakub alternatiivi sotsidest ja Keskerakonnast koosnevale vasakliberaalsele ning Reformierakonnast ja IRL-ist koosnevale paremliberaalsele tiivale.

MARTIN HELME
kolumnist

Kõlab loogiliselt – keegi ei väida ju, et konservatiivne ja rahvuslik või ka eurokriitiline valija on Eestis muutunud kadunud nähtuseks. Oleks justkui loogiline, et midagi vastukaaluks praegustele vasak- ja paremliberaalidele tekib. Paraku pean pigem tõenäoliseks, et järgmises Riigikogu koosseisus on viie asemel hoopis kolm parteid.

Kautsjon konfiskeeritakse

Eesti poliitikal on üha vähem pistmist tavalooikaga ja üha enam pistmist võimuloogikaga. Võimuloogika on tegelikult üsna lihtne: võim kaldub vääramatult koondumisele, ta ei salli konkurentsi, teda pole kunagi küllalt ja ta leiab alati õigustusi reeglite rikkumiseks kodanike vabaduste arvelt. Või nagu Briti poliitik ja ajaloolane lord Acton sedastas: „Võim korrumpereb, ja absoluutne võim korrumpereb absoluutselt.“

Eestis on võim korrumpereerunud üle kriitilise piiri ja siit edasi tuleb ainult üha varjamatum ning jõhkram kruvide kinikeeramine. Olukorras, kus

võimul olevad või võimuprivileege nautivad „opositsiooni“ parteid ausas konkurentsis oma positsioone säilitada ei suuda, tulevad paramatult mängu kõigepealt ebaausad võtted, ja seejärel – kui ebaausus on piisavalt paljude inimeste poolt läbi nähtud ning nad üles ärritanud – jõuvõtted. Ausat poliitilist konkurentsi pole meil juba mõnda aega. Võim on järk-järgult ja alati õilsate õigustustega viinud sisse terve rea administratiivseid ja rahalisi meetmeid, mis praktikas välistab altpoolt tuleva konkurentsi parlamendiparteidele.

Partei tegemiseks peab olema 1000 inimest. Pole probleem, eks? Kui sa ei saa kokku 1000 inimest, kes annaks ülla ürituse nimel oma allkirja ja isikukoodi, siis pole sul valimistel nagunii mingit lootust. Edasi tuleb kautsjon. Üksikult võttes ei tohiks ju 8700 krooni maksmine olla enamikule üle jõu käiv. Kui sul pole seda rahagi, mis kampaania tegemisest siis veel juttu saab olla? Aga korrutage see läbi 101-ga, ja see summa käib juba enamikul üle jõu. Ligi miljon krooni letti laduda lihtsalt selle eest, et sa saad praktiseerida oma põhiseaduses ette nähtud õigust kandideerida organiseeritult, oleks probleem isegi juhul, kui tegemist oleks tõe- poolest kautsjoni ehk tagatisrahaga, mis pärast valimisi tagasi saadakse. Aga praeguste reeglite järgi see hoopis konfiskeeritakse kodanikualgatusse eest. Ent seegi oleks üksikult võttes ületatav. Mis ei ole ületatav, on olukord, kus

koosmõjus eelmiste heidutustega tagavad allesjäänud neli parlamendiparteid endale igal aastal ligi 100 miljonit krooni partei toetuseks ning veel umbes 200 miljonit „poliitilist katuseraha“ rohujuuretasandi lojaalsuse ostmiseks. Igaüks, kes teab midagi ausast konkurentsis, mõistab, et minna konkureerima turul sisse sõonud jõududega, kes saavad lisaks veel priskelt subsideid, on täiesti lootusetu üritus.

Struktuurid poliitikas

Sellest kõigest peaks piisama mõistmaks, miks luuseritest tühikargajad rahvuslased ei ole pärast lõputut punnitamist mingit tõsist poliitilist üritust lendu saanud. Ometi pole need ainsad abinõud, millega kartel-

liparteid enda positsioone kaitsevad.

Oleme tänaseks jõudnud arengufaasi, kus poliitika kujundamisel on appi võetud ka riigi julgeolekuaparaat või, nagu Villu Reiljan armastab öelda, struktuuride kallutatud jõud. Eestis on rutiiniks meilivahtuse ja telefonivestluste jälgimine võimude jaoks ebaumgavate isikute puhul. Igaüks, kes loeb kaitsepolitsei aasta- raamatut, saab ametliku kinnituse, et organisatsioon tegeleb usinalt poliitilise politsei tööga. Ametlikult on kõik, keda luubi all hoitakse, äärmuslased; tegelikult märgib siit „äärmuslane“ aga üha rohkem kõiki neid, kes ei ole vait või nõus. Ja kapo pole sugugi ainus „struktuur“, mis sellega

tegeleb. Ning Eesti asutused pole ainsad, kes siin aktiivselt tegutsevad.

Siinkohal, muide, osutub ülimalt kasulikuks nõue omada 1000 inimest partei asutamisel. Ühelgi kodanikuorganisatsioonil pole ressursse ega oskust vältida nii suure hulga inimeste sekka nuhkide ja provokaatorite sokutamist, kes kriitilisel hetkel mõne tüli üles kisuvad, organisatsiooni liidritele kompromiteerivad raha või suhteid ette söödavad või organisatsioonile oma käitumisega lihtsalt hävitavat piinlikkust valmistavad. Lisaks lihtsalt sündmuste kulgu jälgivad ning aktiivsete inimestena tasahilju võtmekohtadele lokusuvad.

Me oleme kõiki neid võtteid näinud. Rahvaliidu häving ja suures osas ka roheliste mandumine oli paljuski loomulikult tingitud kõige labasemast ahnusest ning rumalusest, aga ainult naiivsed inimesed saavad arvata, et neid ei aidatud süstemaatiliselt. Ja veel naiivsem peab olema, et arvata, nagu ei võiks – tahtmise korral muidugi – ükskõik millise teise partei suhtes käivitada samasugust väljasuretamisoperatsiooni.

Järg jõuab Keskerakonnani

Väga tõenäoliselt selletaoline operatsioon järgmise nelja aasta jooksul käivitatakse ja sihtmärgiks on viimane alles jäänud mittevalge partei ehk Keskerakond.

Idarahaskandaal, mis ju samuti näitab, kui suurt rolli meie poliitikas mängivad mehed mustas, on vajaliku pinna ette valmistanud.

Selleks et tõrjuda Keskerakond võimult Tallinnas ja hävitada sel moel nende viimane oluline platsdarm võimutaotlusteks riigi tasandil, püüavad konkurendid ilmselt iga hinna eest lülitada Savisaart mingil

moel mängust välja enne 2013. aasta sügisel toimuvaid kohalike valimisi.

Rekordiline häälesaak äsjastel valimistel tähendab, et partei lihtliikmeskond ei lase juhti lihtsalt välja vahetada, samas suurem osa taibukamatest prominentidest seda salamisi pooldab. Niisiis on kõige loogilisem, et Savisaarele üritatakse korraldada mõni järgmine skandaal või skandaalide rida, mis annaks partei „progressiivsetele“ juhtfiguuridele, kes praegu vaevu oma mässumeelt taltsutada suudavad, ettekäände nõuda juhi vahetust.

Kõik teavad, et seda ei juhtu, kuna lihtliikmed võitlevad isakese eest surmani. See polegi aga eesmärk. Eesmärk on tekitada parteis lõhenemine, mille käigus oluline osa viisakamaid keskerakondlasi üllaste pooside saatel parteist ära hüppavad ning sotside ja vähemal määral ka reformikate poolt tubli töö eest üles korjatatakse. Sellega paralleelselt toimub partei edasine paralüüsimine rahastamiskanalite kinni pigistamise abil.

Ning nii kange võitleja, kui Savisaar polegi, rahatuna ja kodusõja järel oma aastatega üles töötatud esimese ešeloni poliitikute poolt hüljatuna, läheb ta valimistele ikkagi vastu võtma ei midagi vähemat kui hävingut.

Mis ongi eesmärk. Järgmises Riigikogus poliitiline pluralism mitte ei suurene, vaid väheneb. Punker betoneeritakse veel kõvemaks. Sissejäänud on aga kõik laitmatult eurolojaalsed ning instinktiivselt liberaalsed. Kõik ülejäänud on ohtlikud äärmuslased, kellega tegelevad juba organid.

*Artikkel ilmus
26. märtsi Õhtulehes*

SINIMUSTVALGED ÕHUPALLID LAHKUMAS: Helme kirjutab erakondade vähendamise metoodikast, kuid eriti huvitav on, et vaenatakse just eestikesksemaid erakondi – globaalpoliitika teostajad IRL ja Reform on paipoisid. Arhiivifoto

Keskerakond peab vastu vintsutustest hoolimata

Detsembrikuus lahvatas "kirikuskandaal", milles Edgar Savisaart tembeldati Moskva mõjuagendiks. Selgitusi kuulamata asusid Keskerakonda ründama nii president ja teised parteid kui ka parempoolsete erakondade tööriist – meedia. Eesmärk oli kõikidel üksainus: Keskerakonna esimees psühholoogiliselt rivist välja viia ja tekitada erakonna sees sisetülisid ning seeläbi suruda erakond põlvili.

SIRET KOTKA
Keskerakonna juhatus liige

Ei ole saladus, et osa Reformierakonna poliitikuid on suhteliselt avalikult juba vähe-

malt poolteist aastat rääkinud sellest, kuidas Keskerakonnaga tuleb Rahvaliidu teha.

Kesk on Kesk ja Savisaar on Savisaar

Mõni teine erakond või mõni teine erakonnaesimees poleks sellisest nii sisemiste kui ka välimiste rünnete laviinist võitjana väljunud, aga Keskerakond on Keskerakond ja Edgar Savisaar on Edgar Savisaar, mis tähendab, et tegemist on Eesti poliitikamaastikul tegutseva jõuga, mis peab vastu, hoolimata uskumatutest vintsutustest.

Meie rahvast on läbi aegade hirmutatud "vene karuga" ja sellega, et "kui Savisaar saab peaministriks, siis ta müüb Eesti Venemaale maha". Erandiks ei olnud ka seekordsed Riigikogu valimised.

Mind paneb pigem imestama, kuidas kõik need inimesed, kes osalesid omaaegses laulvas revolutsioonis ja Balti ketis, on äkitselt unustanud, et Rahvarinne koos selle liikumise liidri Edgar Savisaarega olid tol ajal need, kes tegid kõik selleks, et Eesti taas saaks iseseisvaks. Huvitav, kas need inimesed, kes seda "vene karu"-juttu usuvad, on endalt kordki küsinud: miks siis Savisaar tõi Eestile iseseisvuse, kui ta nüüd kohe, kui saaks peaministriks, müüks Eesti maha?

Tundes Savisaart, võin kinnitada, et ta tahab, et Eesti on ja oleks ka tulevikus niisugune

riik, kes oma inimestest hooliks. Seega on vastupidised jutud meedias üles kruvitud selleks, et rahvast hirmutada. Kahjuks on mõningane osa inimestest ka selliste juttude lõksu läänud.

Erakond säilitas positsiooni ka raskustes

2007. aasta valimistega võrreldes kaotas Keskerakond kolm kohta Riigikogus. Selles valguses on räägitud erakonna esimehe võimalikust tagasiastumisest. Kuid hinnanguliselt oli Keskerakonna valimiskampaania eelarve kordi väiksem, kui oli seda Reformierakonnal, sotsidel ja IRL-il.

Ehk teisisõnu – Keskerakond sai oma 26 kohta Riigikogusse kõige odavamalt, ning seepärast võime erakonna tulemust lugeda väga heaks. Muidugi on mõned nõrkinud, et nemad Riigikogusse ei

pääsenud, kuid üldises mastaabis erakonna positsioon ei halvenenud.

Lisaks sellele sai Edgar Savisaar kõigi aegade parima tulemuse Riigikogu valimistel, püstitades Eesti absoluutse rekordi. Tuletan meelde, et Edgar Savisaare käes on ka kohalike omavalitsuste valimiste kõigi aegade rekord – ligi 40 000 häält.

Muide, ka politoloog Leif Kalevi arvates pole keskerakondlastel lähiajal mingit mõtet juhti vahetada, sest erakonna tulemus oli täiesti korralik ning erakonna esimehe hääletasaak tohutu.

Isiklikud huvid ja erakonna huvid

Keskerakonna parlamendikohtade kaotamises oli kindlasti oma osa ka erakonna neil liikmeil, kes seadsid omaenda isiklikud huvid kõrgemale

erakonna ehk siisteiste erakonnaliikmete huvidest.

Keskerakonna valimiskampaania juhi Paavo Pettai arvates negatiivsete intervjuude andmine ja üleskutsed erakonnajuhi tagasiastumiseks mõjutavad valijate käitumist nii, et hinnaks võiks vabalt olla 1 kuni 1,5 kohta Riigikogus.

Võttes lisaks arvesse kõiki tingimusi, sealhulgas "kirikuskandaali" tekitamist ja rahva hirmutamist "vene karuga", teiste erakondade omast kordi odavamalt kampaaniat ning mõne erakonnaliikme ründeid, sai Keskerakond hea tulemuse. Puudub igasugune põhjus, miks Keskerakonna esimees peaks tagasi astuma. Erakond hoopis analüüsib tulemusi ja hakkab valmistama 2013. a kohalike omavalitsuste valimisteks.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Mart Nikluse väljaütlemisi

Tea, et kus on kaks eestlast, seal on sageli kolm eri arvamust. Ja kus on kolm eestlast, seal võib kergesti tekkida neli erakonda. Kõigest hoolimata tahaksin Toompea toolist ilmajäänutele soovida üksmeelt ja edukat koostööd kavatsatud reformide teoksaamisel. Et need reformid oleksid inimsõbralikumad, Eesti-meelsemad ja demokraatlikumad kui senise Reformierakonna omad.

Enne valimisi mingi erakond juba pakkuski välja "uue alguse". Mis siis ikka enam oodata, kui alustagem otsast peale: võtame uuesti üksteisel kätest kinni, teeme Balti keti nr 2, trallitame ja lööme kepsu, lehvitate lippe, ilutseme isamaaliselt ("Eestlane olla on uhke ja häa!", "Maa tuleb täita lastega ja laste-laste-lastega!" jne), kutsume kokku Eesti Kongressi II, moodustame Eesti Komitee II, Parlamentaarse Assamblee II, võtame vastu järgmise Põhiseaduse, kingime lisaks praegusele 5,2 protsendile veel parkümmend protsenti Eesti Vabariigi seaduslikust territooriumist mõnele naaberriigile ära, seame sisse riigikeelte pluralismi (peale vene keele veel kirikuslaavi keel, inglise keel, ladina keel jt), kodakondsuse nullvariandi, valime pukki dilettantide ja profaanide kõrge osalusprotsendiga parlamendi ja valitsuse (näiteks juriidilise hariduseta justiitsminister, militaarhariduseta kaitseminister jne), nimetame Tallinna ümber Kolõvaniks, Tartu Jurjeviks. Asutame juurde veel mõne seniolematu erakonna (näiteks Gaddafi Toetamise Rahvuslik Partei). Astume veel mõnda meie iseseisvust elimineerivasse liitu ja ikka nõnda edasi. Küllap satuksime siis juba õige varsti Euroopa viie kõige jõukama riigi hulka ning oleksime taas kogu maailma naba. "Ükskord võidame niikuinii!" (Heinz Valk).

Kui Juhan Parts lisaks Lihula mälestussamba kõrvaldamisele aastal 2004 oleks pärast seda jätkanud näiteks Tartus Kalevipoja kuju, Sinimägedes vabadusristi või Rõuges Eesti Ema monumendi mahavõtmisega, küllap oleks siis Riigikogu valimistel 2011. aastal senisest veelgi rohkem häälid saanud.

Degradatsioon algas juba Eesti Kongressi viimastest istungitest, kui "tulised isamaalased" hakkasid endiste kommunistiehitajatega otsima "mõistlikke kompromisse" ning moodustati nn enamlaste-kelamlaste liit. Enam ei sõnagi desovetiseerimisest, dekoloniseerimisest, derussifitseerimisest, okupatsiooni lõpetamisest 5,2 protsendil Eesti Vabariigi seaduslikust territooriumist, idanaabrit kompensatsioonide nõudmisest lähiminekku kommunistivangidele. Selle asemel aastaid kestnud pronksõduri kultus Tallinnas, Lihula monumendi kõrvaldamine, eestlaste patriotismi väljajuurimine ning selle asendamine "euroopalike väärtustega", "uute võimalustega" jne. GULAGi endise kommunistivangina ei imesta minusugune üldse, et nn isamaalusest on *step by step* saanud üksnes sõnakõlks ja lihtsameelsetele valijatele puru silma ajamise vahend.

Eestis pole desovetiseerimist, dekoloniseerimist ja derussifitseerimist veel olnudki, kui neonatsismi, neofašismi jne eeskujul leiutatakse või võetakse kasutusele uusi termineid. Mis siis ikkagi on vahet inimnäolisel sotsialismil ja eurokommunismil, stalinismil ja totalitaarsel kommunismil, neokommunismil ja krüptokommunismil?

Postsovetlikus Eestis on kõik endistiivi: Nõukogude võim ja kommunism on otsekui tabusõnad, mõnikord räägitakse küll "rasketest aegadest" ja stalinismi (muidugi mitte stalinistide) ohvritest, isamaaline kasvatus ja patriotism polevatki korrektsed mõisted jne. Moeasjaks on toonitada just kommunisti, mitte aga kommunistide kuritegusid. Tendentslik ja valikuline suhtumine minevikusündmustesse ja nende hindamisse algusest lõpuni! Millal ükskord hakatakse praeguste politoloogide (sageli endised nn teadusliku kommunisti lektorid, poliitrukid, partorgid, komsorgid jt) asemel ära kuulama ka endiste GULAGi kommunistivangide arvamusi nn värvivahetajatest, KGB-st, desovetiseerimisest, krüptokommunistist, sovietiaegsest justiitskuritegevusest jne?

-o-

HEINO KUNS
25.02.1938 - 21.03.2011
Mälestame erakonna-kaaslast. Meie siiras kaasunne Vallile abikaasa kaotuse puhul.
Eesti Keskerakonna Tartu linna piirkond

Avaldame kaastunnet Eldar Efendijevile ema
AINO EFENDIJEVA
kaotuse puhul.
Eesti Keskerakond

Otsekui mingil hotentottide maal

tundsin end, lugedes 22. märtsi Postimehe neljanda lehekülje allnurgast Riigikohtu väikesekirjalisteadet: "Kohus mõistis, et seaduse järgi saab hääletustulemusi kehtetuks tunnistada juhul, kui on tuvastatud valija õiguste rikkumine, mis mõjutab või võis mõjutada hääletamistulemusi oluliselt." *O tempora, o mores!* Seda siis Valgevenes nuhkimas käidigi! Võinuks leida vähemalt usutavama vale. Ka üksainus avastatud juhtum reedab valimisüsteemi kirjutatud võimalused, mida ei saa pidada vaid rahailmas ringlevaks riukaks! Ammu see oli, kui valimispäe-

val viina pakkujat seaduslikult karistati. Nüüd aga aja kamp valijaid hääletuskabiini (nagu koerapulmas), ja kõik on raskilikult OK.

Juba eel- ja e-hääletuse tulemuste avaldamisel oli selge, et järjekordselt on millegagi hakkama saadud. Eelhääletamine ise, maapiirkondade valijate hääletamisest osavõtuks takistuste loomine, valimiskabiinide kõrvaldamise või kampaskasutamise mõte ise peaks olema demokraatlikus valimissüsteemis välistatud.

Võrrelgem (kasvõi mõttes)

tulemusi: Keskerakonna saak eelvalimistel 9,9% Reformierakonna 39,6% vastu, valimisjaoskondades aga vastavalt 27% ja 25,8%. Õiguskantsler, kellele ka põlluharijad, met-salangetajad, tislerid, kangrud jt palka teenivad, seisab nagu "samune" okupatsiooniaegses rukkis vagusi. Või oleme taas kommunismi ehitavas sotsialismis, kus vaid hääletame, sest kõik on juba ette teada ja ära otsustatud?

Jaan Vahtra, pensionär,
Tallinn-Pääsküla

Töö kiidab tegijat

ehk lammutustööga teenitud Ansipi hääleterekord löödi Savisaare ehitustööga

Olgem ausad: ilma mäсутa, mis provotseeriti fašismivastases võitluses langenute mälestusmonumendi teisel-damisega Tallinnas Tõnismäelt, ei oleks Ansip 2007. a. valimistel eales kogunud 22 540 häält. Sellega lükkas Ansip käima doominoefekti, mis viis tema hääleterekordi ületamisele. Ansipi lammutustööle Tõnismäel vastandas Savisaar ehitustöö Lasnamäel, ja see tõi talle 23 000 häält, mis on palju enam Ansipi toonases rekordist ning ka tänavaste valimiste tulemustest (18 981). Viimase ületas Savisaar rohkem kui 4000 häällega! Huvitav, kas Ansip ükskord jõuab oma saatusliku vea ja provokaatorliku süü tunnustamiseni ning patukahetsuseni? Eesti rahva käekäigu huvides oleks see vajalik – aitaks kõrvaldada olulise takistuse meie edasilükkumise teel.

Vlady Kellik, Lasnamäe elanik, Tallinn

E-valimine osutus ebausaldusväärseks

Peab tunnistama, et e-hääletamine on meelega segaseks aetud ning selle käigu ja tulemuste operatiivne kontrollimine võimatu. Asjaolu, et Keskerakond sai e-hääletusel eaproportsionaalselt, tavalise hääletusega võrreldes, vähe häälid, võimaldab nentida, et ilmselt pandi toime võltsimine. Et Eesti õigusemõistmine (Riigi-kohtuni välja) ei avastanud võltsimist, tuleks pöörduda Euroopa kohtusse. Kui me sellega ka muud ei saavuta, siis sõltumatu väliseksperitiisi kindlasti. Võltsijad tuleb aga vastutusele võtta.

O. Paju, Rakvere

Eestile naispresident!

Soolise võrdõiguslikkuse vajadusest on palju räägitud igal tasemel. Kas poleks aeg ka tegudeni jõuda? Ja alustada tuleks kõige kõrgemalt, sest ees ootavad ju presidendivalimised. Pole kuulnud, et nende riikide käsi, kus riigipeaks naine, oleks halvemini käinud kui teistel. Usun, et suure elu- ja juhtimiskogemusega pr Siiri Oviir sobiks hästi Eesti presidendiks.

Elvi Seppar, Haapsalu

Keskküte teeb rahakotile külma

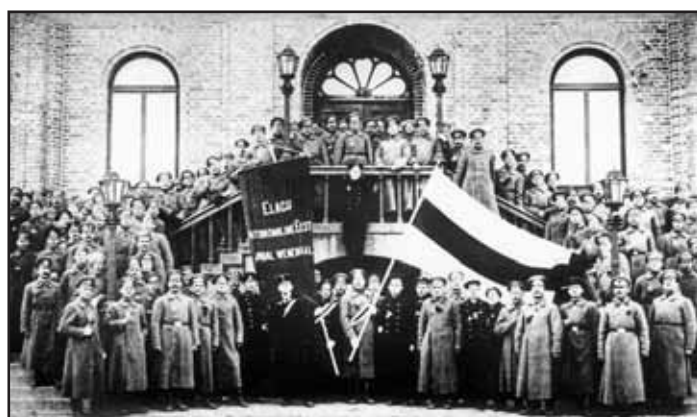
Kurb tõsiasi on see, et keskküte hinnad on Jõgeva linnas iga aastaga kasvanud, olles ühed Eesti kõrgeimad. Kui linnajuhid arvavad, et see ei meeldi meile kellelegi, siis tuleb otsida olukorras õiget väljapääsu. Minu arvates tegi kohalik omavalitsus suure vea, kui andis kogu soojamajanduse erafirma kätte, kes on huvitatud ainult kasusaamisest. Sellist majandusharu, mis elu linnas oluliselt mõjutab, tuleb kontrolli all hoida. Nüüd, kui asjad on niikaugele, et linn enam ei halda oma soojamajandust, tuleb asutada omavalitsusele alluv katlamaja. Siis oleks linnal võimalik reguleerida soojahindu odavamaks, leides odavamaid kütuseid (puit, turvas jt).

Linnakodanik, Jõgeva

Kaua sa kannatad narride naeru...

Esimesed heidetakse, tagumised tapetakse, keskmised astuvad edasi. See tarkus on raiutud eesti piiblis "Kalevipoeg". Kirik, turg ja keskmikud on alati astunud läbi tormituulte elujõulistena, tänu looduslikule valikule. Sellise valiku puudumise tõttu lagunes N.Liit – Poliitbüroo oli üles ehitatud mitasuurlinlikel põhitõdedel, looduslikku valikut eirates.

Saage vaimult suureks – ütles eesti rahvale tema suurmees Jakob Hurt. Aga Eestis taheti teda eestimeelsuse pärast hävitada ning ta leidis varjupaiga Peterburis, kus kujunes välja arvestatav eestluse eliit. Ka nõukaajal oli Neevalinn baltlastele tähtis – hea äriajamiskoht. Vene turg on praegugi põhjatu, kus raha vedeleb maas. Aga Eesti ei taga või ei oska seda üles korjata. Eesti on põllumajandusmaa, Venemaa

OMARIKLUSE LÄHTEL: Eesti sõjaväelased nõuavad 1917. a kevadel Petrogradis Eestimaale autonoomiat. 30. märtsil kinnitas Venemaa Ajutine Valitsus Eesti omavalitsuse eelnõu, millega ühendati eestlaste asuala (v.a Setumaa) ühtseks omavalitsuslikuks tervikuks. Foto internetist

tööstusriik, seega meie toodangu turuks ideaalne. Eestimaalased vahivad punnissilmil silti "Turumajandus" ja imestavad, miks ettevõtlus ei edene, kuigi

meil koolitatakse normaalselt. Kas mängisimegi turu maha?

Grupp Savisaare toetajaid Tartust

Keskerakond on asunud konstruktiivselt analüüsima valimistulemusi. Meil kõigil on midagi õppida, me kõik oleks võinud midagi paremini teha. Erakonna teine koht valimistel on igati auväärne. Erakonna esimehe aegade parim tulemus on suurepärane. Peamine aga on, et oleme massmustamise all ellu jäänud.

RAIVO RAAVE
Keskerakonna kultuurikogu esimees

Pole kaotusi, on õppetunnid. Mis ei tapa, teeb tugevamaks. Iga tagasilöökk on ka hüppelaud tõusuks. Õnnestumised toetavad ebaõnnestumistele. Edu saavutab see, kes edusse usub. Vaid pettunu laseb käed rüppe. Kas teate, mitu korda inimesed püüavad saavutada oma eesmärke? Vähem kui üks kord! Tavaliselt ei võeta midagi ettegi.

Keskerakond jätkaku keskklassi toetamist
Ei saa öelda, et Keskerakonna

Ajakirj

Eesti Televisiooni valimisdibatid sisaldasid seekord esmakordselt nelja ajakirjaniku kommentaare, milles hinnati poliitikute väljaütlemisi. Euroopas on tavaks, et ajakirjanikud ei kommenteeri valimisdibatist oma sumpaatiaid ja antipaatiid – see jäetakse valijate otsustada.

VIRGO KRUVE
meediavaatleja
tekst ja foto

Näiteks Suurbritannias on debati publikul keelatud oma tundeid sõnade või kehakeelega väljendada, Eestis võisime näha "kroonilisi peavangutajaid" ja kuulsime solvangutele järgnenud aplause. Ükski asjatundjana esinenud ajakirjanik ei ole sõltumatu, sest ta eelistas ka valimistel mingit erakonda. Võime seegarääkida tasakaalustatud ajakirjanduse asemel hoopis uuest kampaaniavõttest.

5. märtsi hilisõhtul toimunud peaministri kandidaatide debati ajaks oli hääletamas käinud juba 249 811 valijat – 27,4%. Nemad tegid oma valiku ebatäieliku info tingimustes, sest avalik-õiguslik televisioon

We are winners!

vastaseid jõude oleks vähe. Vastu olid kõik väed ja võimud: valitsus, suur osa seadusandlikust võimust ehk Riigikogust ja muidugi võimude pürgiv meedia. Lisaks erakonna esimehe kestev jälitamine, sponsorite kiusamine ja hirmutamise. Kogu maailma salapolitsei üritab oma läbikukkumisi varjata. Paavo Pettai toob ära põhjused, miks Keskerakond kaotas kolm kohta: manipulatsioon avaliku arvamuse uuringute, eelarve vähesus ja liidri diskrediteerimine. Need kõik on õiged. Eraldi tuleks rõhutada meedias loodud negatiivset kuvandit, mistõttu häälendasid Reformierakonna poolt pensionärid ja töötud, kellele Keskerakond tegelikult on oma programmi suunanud. Kuigi me ei tea, kuidas nende e-häältega ikka oli. Vaesus ei kao seeläbi, et vaesed nälgasid. Me jätkame oma sotsiaalpoliitikat. Sotsiaalabi on ju ka ülejäänutele kindlustunde tagamine. Keskerakond peaks jätkama oma põhilise sihtgruppi ehk keskklassi esindamist ja – mis eriti oluline – loomist, sest keskklassi Eestis, tänu parempoolsele poliitikale, õieti ei ole. Ent ilma keskklassita pole riik jätku-suutlik.

Jaatava programmi vajadus

Keskklassi toetamine ja soodustamine vajab mitmekesisemat programmi kui vastaste kritiseerimine. Sellest on märku andnud mitmed Keskerakonna liikmed. Me ei

peaks võitlema kellegi vastu, vaid millegi poolt. Ema Teresa keeldus üldse sõjavastastele miitingutele minemast, küll aga läks ta rahupooldajate hulka. Kui võitleme millegi poolt, siis oleme kaasloojad. Kui võitleme millegi vastu, oleme kaaskannatajad.

Üks peamisi põhjusi, miks inimestel pole seda, mida nad tahavad, on selles, et nad mõtlevad ja tegelevad enam sellega, mida nad ei taha, kui sellega, mida tahavad. Lootsin, et meie esialgu eitav valimiskampaania „Aitab tööpuudusest ja katteta lubadustest!“ muutub. Aga jaatav „Keskerakond aitab alati!“ ei jõudnudki esiplaanile. Pensionitõus, lapsehooldustasu, töötukindlustus ja hambaravihüvitis, töötutoetus jne olid head asjad, aga tavavalija jaoks natuke liigatäpselt sõnastatud. „Tõstame pensioni!“ mõjub paremini, kui tõstame seda 35 eurot. „Nii vähe?“ küsib valija. „Reform on kindlam.“

„Suurendame toimetuleku-piiri!“ mõjub usutavamalt, kui öelda, et suurendame seda 96 euroni. „Nii vähe?“ küsib valija taas.

Valijale meeldib kuulda lubadusi, mis jätvavad ruumi kujutlusele. „Mõttele, Kesk lubas jälle pensione tõsta.“ – „Kuipalju?“ – „No egas nad pensionäre hätta jätta, mäletad kui Savisaar jagas jne.“ Valija fantaasiale tuleb jätta maad, et ta saaks luua endale sobiva kuvandi. On kohti, kus tuleb olla väga täpne, on kohti, kus partner tuleb kaasloojaks võtta.

Löövas sõnastuses jaatav programm on meie võidu eelduseks. Teame, et edu ei saada alati parimaid, aga üht asja tuleb õppida: edu saadab neid, kes on avatud selle vastuvõtmisele. Meie juhid võiksid veel nähtavamalt olla oma rahvaga koos. See tähendab, et ka nähtavas läbikäimises teiste erakondade valijaskonnaga,

Kõik on võimalik sellel, kes usub

Sügisel soovitas kultuurikogu vastaste kritiseerimise asemel hakata nende positiivseid samme tunnustama. Ju me ei suutnud oma soovitusi kuuldavaks teha. „Kui me kukuks äkki IRL-i lambist kiitma, läheks nad lõplikult segi,“ arvas Tõnu Trubetsky. Paraku murdis meedia ta enda selgroo. Kui me kedagi arvustame ja kritiseerime, siis toimub see tegevus meie endi vaimu aias. Külvame negatiivset seemet ju oma aias. Ärge mõistke kohut, et teie üle kohut ei mõistetaks! Mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse teile! Need lihtsad tõed tuleb enne tule-vast valimiskampaaniat kinnitada ja omaks võtta.

Kui me teiste puudusi esile toome, siis külvame vastandamise seemet ka oma aias. Pannes teiste puhul tähele negatiivset, kutsume negatiivse ka oma ellu. „Kui seistakse millegi vastu, siis nähakse pilti ikkagi sellest, mida ei taheta,“ ütleb psühholoog. Pannes tähele head, saame hea ka oma ellu.

Meedia puhul oleks muidugi

vaja monopolidevastast seadust, sest mis avalikust arvamusest saab rääkida, kui terve Eesti meedia kuulub kahele omanikule. Seni oleks ehk targem meediale mitte toitu anda. Vaikida. Mitte tuua oma siseprobleeme välja, mitte kommenteerida. Ega nad meid päris rahule jäta, aga kui korralikku konti pole, tuleb leida see valitsuse poolelt...

Me võime, vaatamata kõigele, kiita Reformierakonda hea kuvandi oskusliku säilitamise eest ja sotse paranenud kuvandi eest. See väärarvustustust ja loob soodsa pinnase ka meie kuvandi paranemiseks. Nii paneme head seemned idanema ka oma aias. Kõike, mida me ise välja saadame, on meil oodata tagasi saada. Musta lamba kuvandist tuleb meil ise välja murda, mis aga ei õnnestu, kui ei arutata muutusi rohujuuresandil. Ja erakonna energeetika paraneb. Vahest usume, et võitlevad ainult vaenlased. Aga ka ideed, mõtted, argumendid võitlevad omavahel. Kaotus on võidu kool – seda enam, kui kaotus oli manipuleeritud. Me ei anna alla! Kõik, mis ette võtame, läheb korda, sest oleme otsekui puud, mis on istutatud ojade äärde. Meie lätet ei kuiva. Kui isendile ausalt endast aru anneme, ei saa meile osaks hukkamõistu. Ja kui Jumal on meie poolt, kes saab olla meie vastu!?

We are winners! – Me oleme võitjad!

Janikud kallutasid valimisdebatti

TEENÄITAJAD: Peaministri debatis 5. märtsi hilisõhtul näitasid kandidaatidele õiget sihti Rahvusringhäälingust Urmet Kook (vasakul) ja BNS-st Ainar Ruusaar.

näitas kampaania olulisimat debatti alles 9 päeva pärast e-hääletuse algust, 3 päeva pärast eelhääletuse lõppemist ja valimispäeva eelsel hilisõhtul. Ajakirjanike stuudioist alustas ERR-i uudistetoimetuse juht Urmet Kook vaatlusega, et „majanduskriisiga on meil selgelt maailmavaatelised liidud hakanud tekkima“, vihjates paaridele Anspil-Laar ja Savisaar-Mikser. Kalle Muuli (Postimees): „Maksud ja majanduskasv ei ole omavahel nii tugevalt seotud kui Laar ja Anspil püüavad

seda näidata. Euroopa kõige suurema majanduskasvuga riik oli möödunud aastal Rootsi. Samamoodi ei ole tööpuudus leevendatav ainult madalate maksudega, nagu Mart Laar ütles.“

Ainar Ruusaar (BNS): „Kui mitte Keskerakonnaga, siis kellega oleks võimalik sotsiaaldemokraatidel oma poliitilist platvormi ellu viia? /.../ Ma tahaksin Andrus Anspile soovitada mitte hakata deba- teerima Rahvaliidu juhiga või Dimitri Klenskiga, et pigem võiks Reformierakonna juht

keskenduda debatle põhiliste konkurentidega nendel valimistel. Aga, noh, muidugi on ikka ja jälle üllatav kuulda selliseid lennukaid mõtteid stiilis, et kui te valite mind, siis ma toon teie raha pangast tagasi.“ Muuli: „Migratsioonipoliitika teine osa on see osa inimestest, kes siit ära läheb, kuskile mujale tööle. Tihti peale mitte ainult ehitajad või kalkuni- kitkujad, vaid ka arstid ja väga kõrge haridusega inimesed. Ka selle osa kinnihoidmisest või siin töö pakkumisest ei ole juttu olnud. Ühe korra küll jooksis läbi, et madalamad maksud ehk aitavad neid ka kinni hoida või tagasi tuua, aga see on väike lohutus. Inimesed lähevad ikkagi kõrgemate maksudega riikidesse rahumeeli ja hea meelega tööle, ei ole neil maksudest sooja ega külma. Mart Laar oleks võinud rohkem selgitada, kuidas nende üks põhilisi programmilisi loosungeid tasuta haridusest aitab kõigele sellele kaasa, kuidas meil see tööjõu kvaliteet hakkab olema, jne.“

Priit Hõbemägi (Eesti Ekspress): „Television on selles mõttes halastamatu, et sarm mõjub, ja kui sarmi ei ole, siis see sära, mis peab seda kümnet protsenti inimesi, kes

homme peavad otsustama, aitama otsust teha, siis see lahendus on keeruline tulema. Mina pakuksin Oscari-kandidaadiks kolme: Sven Mikserit kõigepealt, Mart Laari ja ma võtaksin kandidaadina arvesse ka Edgar Savisaare, kes eriti saate lõpus näitas oma suurepärase esineja rolli. Ta oli nagu hea korvpallimeeskonna staar, kes haarab palli enda kätte, jookseb ringi, patsutab, sekundid lähevad, ta teab, et on kaameras, räägib ja venitab seda aega väga osavalt. Mart Laar oli sisukas ja enesekindel. Kõige rohkem meeldis mulle Sven Mikser. Kui selline on Eesti uue põlvkonna poliitik – hästi haritud, terane, selge jutuga ja ka teravate hammastega, siis ma arvan, et me oleme päris hea võidu saanud nende valimistega.“

Urmet Kook: „Nii et ajakirjanike puht subjektiivne ja mitte midagi mõjutav ring leidis kolme ajakirjaniku puhul, et Sven Mikser oli debati parim, ja Ainar siis leidis, et Mart Laar oli.“

Lõpuks võiks maksumaksja ja valijana küsida: kui ajakirjanikud mitte midagi ei mõjutanud, siis miks neile üleüldse eetriaega anti?

TALLINNA TV

4. APRILL - 10. APRILL

ESMASPÄEV, 4. APRILL

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: multifilm*
10:15 Terve tervis*
10:45 Kultuurimeeter*
11:15 KodanikuTV. Südamelt ära*
11:45 IV Võitluskunstide Maailmamängud, 2
12:30 Kuum ja terav*
14:10 InfoTV
18:25 KAVA
18:30 Tuun mai ruum
19:00 TeTeVeke
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:20 Teise mehe pea, 5/6
20:00 Pealinnapiilt
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Head ööd
22:30 KAVA
22:35 Tuun mai ruum*
23:05 Teise mehe pea, 5/6*
23:45 Pealinnapiilt*
00:15 TÄNA*
00:45 Head ööd*
02:15 InfoTV

TEISPÄEV, 5. APRILL

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:20 Teise mehe pea, 5/6*
11:00 Pealinnapiilt*
11:30 Aleksei Turovski lood, 7*
12:00 Tuun mai ruum*
12:30 InfoTV
18:25 KAVA
18:30 Tuun mai ruum
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:30 Öigusnõu
19:50 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Metsik graatsia
22:35 KAVA
22:40 Tuun mai ruum*
23:10 Öigusnõu*
23:30 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen*
00:10 TÄNA*
00:40 Metsik graatsia*
02:15 InfoTV

KOLMAPÄEV, 6. APRILL

9:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:25 Öigusnõu*
10:45 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen*
11:25 Alternatiiv*
11:40 Eesti lõvid*
12:00 OTSE: Linnavalitsuse pressikonverents
12:30 IV Võitluskunstide Maailmamängud
13:15 Tuun mai ruum*
13:45 InfoTV
17:55 KAVA
18:00 TNTV
18:30 Tuun mai ruum
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:15 Terve tervis
19:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
20:00 Kultuurimeeter kirjandusest
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 99 franki
22:40 KAVA
22:45 TNTV*
23:15 Tuun mai ruum*
23:45 Terve tervis*
00:00 Kultuurimeeter kirjandusest*
00:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
01:00 TÄNA*
01:30 99 franki
03:10 InfoTV

NELJAPÄEV, 7. APRILL

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:20 Terve tervis*
10:30 Linnavalitsuse pressikonverents*
11:00 Pealinnapiilt*
11:30 TNTV*
12:00 Eesti lõvid*
12:20 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen*
13:00 Alternatiiv*
13:15 Kultuurimeeter kirjandusest*
13:45 Tuun mai ruum*
14:15 InfoTV
18:25 KAVA
18:30 Tuun mai ruum
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:15 KodanikuTV. Südamelt ära

19:45 IV Võitluskunstide Maailmamängud, 3. saade
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Koos parima sõbraga
21:15 Piiritsoon
23:00 KAVA
23:05 Tuun mai ruum*
23:35 KodanikuTV. Südamelt ära*
00:05 IV Võitluskunstide Maailmamängud*
00:50 TÄNA*
01:20 Koos parima sõbraga*
01:35 Piiritsoon*
03:20 InfoTV

REEDE, 8. APRILL

09:55 KAVA
10:00 TeTeVeke: Vurr
10:10 TeTeVeke: multifilm*
10:15 KodanikuTV. Südamelt ära*
10:45 IV Võitluskunstide Maailmamängud, 3. saade*
11:30 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen*
12:10 Koos parima sõbraga*
12:25 Tuun mai ruum*
12:55 InfoTV
18:25 KAVA
18:30 Tuun mai ruum
19:00 TeTeVeke: Vurr
19:10 TeTeVeke: multifilm
19:20 Kuum ja terav
20:00 Kultuurimeeter
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
21:00 Terve tervis
21:15 Parfüüm: Ühe mõrva lugu
23:45 KAVA
23:50 Tuun mai ruum*
00:20 Terve tervis*
00:35 Kuum ja terav*
01:15 TÄNA*
01:45 Kultuurimeeter*
02:15 Parfüüm*
04:45 InfoTV

LAUPÄEV, 9. APRILL

09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Vurr
09:50 TeTeVeke: multifilm*
10:00 Hommikukohv
10:30 Kultuurimeeter*
11:00 Öigusnõu*
11:20 Terve tervis*
11:35 Garaažist välja*
12:05 Maailmakarikaetapp kickboxingus
12:50 Tuun mai ruum*
13:20 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 TeTeVeke: multifilm
19:15 IV Võitluskunstide Maailmamängud
20:00 Tervisesportlaste ümarlaud
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Garaažist välja
21:15 Darwini auhinnad
22:50 KAVA
22:55 Garaažist välja*
23:25 Tervisesportlaste ümarlaud*
23:55 Eesti Meistrivõistlused standardtantsudes*
00:40 Darwini auhinnad*
02:15 InfoTV

PÜHAPÄEV, 10. APRILL

09:25 KAVA
09:30 TeTeVeke: Vurr
09:50 TeTeVeke: multifilm*
10:00 Terve tervis
10:30 Hommikukohv*
11:00 Tervisesportlaste ümarlaud*
11:30 Dokumentaal. Raul Rajangu fenomen*
12:10 Garaažist välja*
12:40 Darwini auhinnad*
14:15 InfoTV
18:55 KAVA
19:00 Koos parima sõbraga*
19:15 Kalevi lahtised meistrivõistlused rühmvõimlemises
19:45 Dokumentaal. Mees metsast ja mere äärest. Jüri Ojaver*
20:30 TÄNA. Pealinna uudised
20:45 Awarapan
22:50 KAVA
22:55 IV Võitluskunstide Maailmamängud*
23:40 Kalevi lahtised meistrivõistlused rühmvõimlemises*
00:10 Awarapan*
02:15 InfoTV

